C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-191/2025 Prima instanță: Judecătoria Ungheni

1-21191580-03-1r-05032025 Judecător: Mihail Ulinici

D E C I Z I E

în numele Legii

27 mai 2025 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,

În componența:

Președintele completului, judecătorul Ion Talpa

Judecătorii Oxana Mironov

Ecaterina Arseni

a judecat în ordine de recurs, recursul procurorului delegat în Procuratura raionului Ungheni Tatiana Prutean declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025 în cauza penală privind condamnarea lui:

Ursu Andrian *****, divorțat, un copil minor la întreținere, studii medii, supus serviciului militar, ne angajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior judecat, antecedentele penale ne stinse*;*

în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM,-

Cauza a fost examinată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 29.03.2024-07.02.2025;
În instanța de recurs: 05.03.2025-27.05.2025.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei și prevederile legale, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 12 arilie 2023, Ursu Andrian ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și i s-a stabilit conform legii, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis (episodul sustragerii de la Ganga Gheorghe), cu liberarea de executarea pedepsei stabilite lui Ursu Andrian *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Ursu Andrian *****, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod Penal și i s-a stabilit conform Legii o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis (episodul sustragerii de la Șișcanu Gheorghe), cu liberarea de executarea pedepsei stabilite lui Ursu Andrian *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 30-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Ursu Andrian ***** în perioada de timp 18-21 octombrie 2021, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se în sat. Măcărești raionul Ungheni, prin forțarea lacătului ușei, a pătruns în domiciliul cet. Ganga Gheorghe, de unde a sustras pe ascuns un 3 stații radio de culoare neagră la preț total de 9000 lei, 2 camere video rotunde la preț total de 4000 lei, bormașină de model ,,Makita" și ciocan rotopercutor de model ,,Interskol" la preț total de 1000 lei, 3 plapume la preț total de 2700, roabă de culoare albastră la preț de 500 lei, disc pentru grătar la preț de 200 lei, o cutie cu șuruburi la preț de 100 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Ganga Gheorghe daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 17500 lei.

Tot el, la 21 octombrie 2021, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se în sat. Măcărești raionul Ungheni, prin forțarea lacătului ușei, a pătruns în domiciliul cet. Șișcanu Gheorghe, de unde a sustras pe ascuns un vas din sticlă cu volumul de 10 litri în care se afla 10 litri de țuică la preț de 1 100 lei, 20 kg de fasole uscată la preț de 700 lei, 5 furculițe din metal la preț de 50 lei, 2 cuțite la preț de 100 lei, un ibric la preț de 250 lei, 1 litru de ulei mecanic la preț de 70 lei, 3 prosoape și un chipiu la preț de 200 lei, praf de spălat la preț de 40 lei, un ciocan la preț de 150 lei, o tigaie la preț de 300 lei, 5 farfurii la preț de 75 lei, cauzându-i astfel părții vătămate daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 3035 lei.

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364^1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 12 aprilie 2023, la data de 18 aprilie 2023 a declarat apel acuzatorul de stat Moțpan Ion solicitând, casarea sentinței Judecătoriei Ungheni din 12.04.2023, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ursu Andrian *****, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186, alin. (2), lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 364^1 Cod de procedură penală și a-i stabili pedeapsă sub formă de 120 muncă neremunerată în folosul comunității, și art. 186, alin. (2), lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 364^1 Cod de procedură penală și a-i stabili pedeapsă sub formă de 120 muncă neremunerată în folosul comunității, iar conform art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a stabili definitiv pedeapsa sub formă de 220 ore muncă neremunerată. În rest, a menține hotărârea primei instanțe fără modificări.

Concomitent, sentinței Judecătoriei Ungheni din 12 aprilie 2023, a fost contestată cu apel și de către avocatul Chitoroga Ion, în interesele inculpatului Ursu Andrian, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei în fond și pronunțarea unei noi hotărâri în partea ce ține de stabilirea pedepsei în modul prevăzut de prima instanță prin care lui Ursu Andrian să-i

fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, sau muncă neremunerată în folosul comunității.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din data de 31 ianuarie 2024, s-a respins recursul avocatului în interesele inculpatului, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni nr. 1-689/2021 din 12 aprilie 2024 și s-a admis recursul declarat de către procuror cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Ungheni nr. 1-689/2021 din 12 aprilie 2023, în partea individualizării pedepsei penale și liberării de executare a pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, cu menținerea sentinței în partea care se referă la recunoașterea vinovăției, corpurile delicte și acțiunea civilă.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de recurs a indicat asupra faptului că, instanța de judecată la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, nu a luat în considerație faptul că inculpatul Ursu Andrian anterior s-a aflat în conflict cu legea penală și a fost condamnat la 27.02.2014, de Judecătoria Ungheni, în baza art.201^1 alin. (2) lit. a) şi art. 171 alin. (2) lit. b) Codul penal la 8 (opt) ani închisoare cu executare, iar după executarea unei pedepse cu închisoare, inculpatul a mai comis o infracțiune (prezenta faptă).

Astfel, instanța de judecată nu fost ținut cont de prevederilor art. 6 alin. (1), lit. a/1 a Legii ’’privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, nr. 243 din 24.12.2021 - prevederile art. 1- 5 nu se aplică persoanei: a) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare și pripit a dispus liberarea de executarea pedepsei stabilite inculpatului Ursu Andrian.

Rejudecând cauza în fond, prin sentința Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025 Ursu Andrian ***** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c) și art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, după cum urmează:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM pe un termen de 1 (un) an;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM pe un termen de 1 (un) an;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal al RM pentru concurs de infracțiunii, prin cumul total al pedepselor aplicate, lui Ursu Andrian ***** fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal al RM, executarea pedepsei cu închisoarea aplicată lui Ursu Andrian ***** a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 2 (doi).

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (6), pct. a), b) Cod penal al RM, s-a pus în seama lui Ursu Andrian *****, ca în perioada de probațiune fixate să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta și să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.

Controlul asupra comportării lui Ursu Andrian ***** în perioada de probațiune şi executării de către acesta a obligațiunilor stabilite prin prezenta sentință, a fost pusă în seama organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Ursu Andrian ***** a fost aplicată măsura preventivă sub formă de obligarea de nu părăsi localitatea, cu menținerea investigațiilor în vederea căutării inculpatului stabilite prin încheierii Judecătoriei Ungheni din 28 noiembrie 2024.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat cerere de recurs procurorul

delegat în Procuratura raionului Ungheni Tatiana Prutean, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate în latura individualizării pedepsei, cu pronunțare unei noi decizii prin care lui Ursu Andrian ***** în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiunii, prin cumul parțial al pedepselor stabilită lui Ursu Andrian ***** să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 1 lună, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului reiterându-se prevederile art. 7, art. 61 și art. 75 alin. (1) Cod penal și s-a invocat că în privința inculpatului Ursu Andrian ***** a fost stabilită o pedeapsa prea blândă, exprimată prin aplicarea unei pedepse sub formă de suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 2 ani, în raport cu fapta comisă, personalitatea inculpatului şi starea de recidivă, deși instanța a constatat că inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală, condamnat prin sentința Judecătoriei Ungheni din 27 februarie 2014 conform art. 201^1 alin. (2) lit. a) şi art. 171 alin. (2) lit. b^2) Cod penal, conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 8 (opt) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar prin sentința Judecătorie Ungheni din 25 februarie 2019, conform art. 320^1 Cod penal la o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (şase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puţin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Astfel, articolele în baza cărora se învinuiește Ursu Andrian ***** se încadrează în prevederile alin. (3) al art. 16 Cod penal.

În atare circumstanțe, consideră recurentul că aplicarea pedepsei sub formă de suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni similare şi nu poate contribui la realizarea scopurile pedepsei penale stipulate în art. 61 din Codul penal - restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților, precum şi prevenirea comiterii de noi infracțiuni.

La fel, s-a menționat faptul că inculpatul nu a fost prezent la rejudecarea cauzei penale, sentința fiind emisă în lipsa acestuia, ultimul fiind anunțat în căutare, astfel, aplicarea unei pedepse neprivative de libertate în cazul de față duce la imposibilitatea inculpatului de a o executa, ceea ce ar duce la excluderea scopului aplicării pedepsei şi anume reeducarea inculpatului pentru ca acesta să nu mai comită pe viitor alte fapte penale.

Argumentele părților:

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Referință a depus avocatul Tudor Echim, în interesele inculpatului Ursu Andrian *****, prin care solicită respingerea recursului și menținerea sentinței instanței de fond ca fiind una legală, echitabilă și argumentată.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea şi temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul acuzatorului de stat, cu casarea parțială a sentinței

Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025 în latura pedepsei și emiterea unei noi hotărâri în această parte, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364^1 alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi **măsura de pedeapsă stabilită**.

Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: *rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului*.

În acest sens, Colegiul notează că rațiunea şi finalitatea exercitării căii de atac rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța de grad inferior la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează are un rol preventiv şi unul reparator.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului şi care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

În fortificarea acestei soluții Colegiul reține că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364^1 CPP, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chestionându-l pe inculpat sub jurământ în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364^1 alin. (4) CPP prin încheiere protocolară i-a admis cererea pe motiv că din probele administrate rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond inculpatul Ursu Andrian ***** a recunoscut faptele săvârșite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului Ursu Andrian ***** în baza dispozițiilor art. 186 alin. (2) lit. c) și art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM.

Concluzia descrisă se confirmă prin probe pertinente și concludente care au fost cercetate de instanța de fond și care în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că instanța de fond a adoptat o sentință legală şi întemeiată în ceea ce privește stabilirea vinovăției inculpatului, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

La fel, Colegiul penal reține că sentința corespunde prevederilor art.384; 389; 364[1] Cod de procedură penală, conține probe de vinovăție acceptate de inculpat și sub acest aspect sentința nici nu se contestă.

De asemenea, sentința nu a fost contestată nici în partea calificării faptelor inculpatului și nici Colegiul penal nu a stabilit careva motive de a interveni în ea în ce privește aspectul încadrării acțiunilor inculpatului, apreciind-o ca fiind legală, adoptată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Potrivit textului recursului înaintat rezultă că, procurorul delegat în Procuratura raionului Ungheni Tatiana Prutean este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă nu este de acord cu sentința în partea individualizării pedepsei penale, considerând că acestuia urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare.

Nici partea apărării nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei, dar se v-a expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

În acest sens, Colegiul penal reține că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Sentința în cauză a fost atacată în partea stabilirii pedepsei, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei și se va expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei inculpatului.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Ursu Andrian ***** conform art. 186 alin. (2) lit. c) și art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM.

În continuare, reieșind din limitele recursului înaintat Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului, constată prezența erorii de drept prevăzute la art. 444 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile

judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege sau **greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal**.

În fortificarea soluției date, Colegiul penal constată că instanța de fond la individualizarea pedepsei penale ce urma a-i fi stabilită lui Ursu Andrian ***** nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, Colegiul relevă că prevederile art. 384 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, coroborate cu cele ale art. 385 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, indică la faptul că la adoptarea hotărârii instanța de judecată soluționează chestiunea cu privire individualizarea pedepsei, prin prisma confirmării/infirmării existenței circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, or, numai în aceste condiții actul judecătoresc va putea fi considerat legal, întemeiat şi motivat.

În continuare, instanța de recurs statuează că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea pedepsei, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

În conformitate cu acestea, pedeapsa aplicată persoanei vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Reieșind din prevederile legale se menționează că, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale şi a pedepsei penale, luându-se în considerare caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei lui (art. 75 Cod penal).

Așadar, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea atât a unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul, cât și a modului de executare a acesteia, instanța de judecată fiind singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal constată că instanța de fond a concluzionat că în privința lui Ursu Andrian ***** pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal al RM, prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal al RM urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, fiind dispusă suspendarea executării condiționate a pedepsei, stabilindu-i un termen de probă de 2 ani.

Pentru a ajunge la această concluzie prima instanță a reținut că, inculpatul Ursu Andrian ***** la locul de trai se caracterizează pozitiv *(f.d.112),* nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog *(f.d.110-111),* conform revendicării, anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ungheni din 27 februarie 2014 conform art. 201^1 alin. (2) lit. a) și art. 171 alin. (2)

lit. b^2) Cod penal, conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 8 (opt) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 februarie 2019, conform art. 320^1 Cod penal la o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în sarcina sa nefiind reținute prezența circumstanțelor atenuante sau agravante prevăzute la art. 76 și 77 Cod penal, astfel, conchizând că aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, este echitabilă şi proporțională faptelor comise de către inculpat, și va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și corectarea inculpatului.

În context, Colegiul penal analizând în această parte soluția instanței și raționamentele expuse atestă că instanță de fond în mod eronat a reținut în sarcina celui din urmă posibilitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, dispunând astfel *condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei*, fără a ține cont de faptul că Ursu Andrian ***** anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ungheni din 27 februarie 2014 în baza art. 201^1 alin. (2) lit. a) și art. 171 alin. (2) lit. b^2) Cod penal, cu aplicarea art. 84 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 februarie 2019, a fost condamnat în baza art. 320^1 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și până la expirarea termenului prevăzut la art. 111 alin. (1) lit. h) Cod penal a comis din nou un concurs de infracțiunii similare, adică se constată faptul comiterii infracțiunii de către o persoană care avea antecedente penale nestinse, persistând recidiva simplă.

Astfel, prezența antecedentelor penale nestinse caracterizează negativ personalitatea inculpatului Ursu Andrian ***** și denotă că o pedeapsă non privativă de libertate, precum cea stabilită de instanța de fond, nu își va atinge utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea inculpatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni.

Întru fundamentarea acestor concluzii, instanța de recurs notează că potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvîrşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvîrşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinînd cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numaidecît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrşi o nouă infracţiune şi, prin comportare exemplară şi muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

O condiție prevăzută expres în art. 90 alin. (1) Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege.

Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Deci, pe lângă motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Generalizând, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătatea, situația familială și socială etc.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitative prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective. În cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul periculozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

În aserțiunea dată, Colegiul penal apreciază că pedeapsa stabilită de către instanța de fond nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Respectiv, în asemenea situații, pentru a fi atins scopul legii penale urmează a se interveni mai prompt, prin aplicarea unor sancțiuni mai severe, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane, să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Mai mult ca atât, pedeapsa penală are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește persoana inculpatului.

Pe de altă parte, pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale similare.

Tot aici se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

Cu atât mai mult, atitudinea delăsătoare a inculpatului, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută a unor pedepse non-privative de libertate, altfel spus, ar fi oarecum şi *in extremis* chiar o agravantă.

În consecință, Colegiul penal găsește întemeiate argumentele recurentului și constată că concluzia instanței inferioare, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei cu închisoare este eronată, din care considerente din sentința Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025 urmează a fi exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpatul Ursu Andrian *****, nefiind constatat faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

În acest sens, instanța de recurs menționează că în speță, sunt respectate prevederile art. 449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpatului, întrucât excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal la etapa judecării recursului, se referă la modul de executare a pedepsei și nu însăși la pedeapsa aplicată de prima instanță. Or, excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, care stipulează că judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, **dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului**, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece ca agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicare a unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată, situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal conchide că recursul declarat de către procuror urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței în cauză în latura pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris supra, și cu menținerea fără modificări a celorlalte dispoziții ale sentinței.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct. (2) lit. b) Cod de procedură penală la RM, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul procurorului delegat în Procuratura raionului Ungheni Tatiana Prutean declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025 în cauza penală în privința lui Ursu Andrian ***** se admite, cu casarea parțială a respectivei sentințe în latura pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Din sentința Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025, se exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal al RM, față de inculpatul Ursu Andrian *****.

Termenul executării pedepsei de către Ursu Andrian ***** urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

În rest dispozițiile sentinței Judecătoriei Ungheni din 07 februarie 2025 se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul: **Ion Talpa**

Judecătorii: **Oxana Mironov**
Ecaterina Arseni